

lærernes Kreds, og saaledes vil saavel de kommunale Gymnasier som Statens Gymnasier faa mindre Vanskeligheder ved at besætte deres Embeder.

Jeg skal dernæst udtale mig om Sorø Akademi, der blev omtalt af de ærede Medlemmer Hr. Ibsen og Hr. Dahlgaard. Det ærede Medlem Hr. Ibsen omtalte en Plan, der gaar ud paa at købe den afdøde Amtmand Grootthoffs Villa og indrette den til Alumnat for mindre Drengene. Villaen ligger paa en Grund, der danner et Hjørne af Akademihaven, og som jeg maa indrømme egentlig burde tilhøre Akademiet. Villaen selv er desværre overordentlig stilløs, og det er ikke meget fristende at købe den. Den Plan for dens Anvendelse, der blev forelagt mig, har jeg tilbagevist. Det ærede Medlem Hr. Ibsen talte imidlertid ikke blot om Købet af Grunden og Villaen til Alumnat, men drøftede ogsaa selve Akademiets Organisation.

Det ærede Medlem hævdede, at der manglede Alumneplads til de smaa Elever, og talte ogsaa om, at ingen Gymnasieelev udefra kan blive optaget, da alle Pladser paa Forhaand er optaget og der staar mange Ekspektanter blandt de skolesøgende Elever. Det er i Virkeligheden Forholdet paa Akademiet. Forældrene maa mindst i et Par Aar holde deres Børn i Pension i Byen, og det hindrer selvfølgelig de mindre velstillede Familier i at faa deres Børn optaget, idet Pensionen i Byen er dem for dyr. Paa dette vilde det altsaa hjælpe, naar der blev oprettet et Alumnat for de mindre Drengene. Men i det andet Spørgsmaal, om Tilgangen til Gymnasiet fra hele Landet, hjælps der ikke ved et saadant Alumnats Oprettelse. Det er et Spørgsmaal, som har optaget mig meget. De andre Kostskoler, som Staten har, har f. Eks. nu ved dette Skoleaars Begyndelse kunnet optage 13 Elever fra alle Landets Egne i Gymnasieklasserne, kunnet optage netop alle dem, der søgte Optagelse, medens det er ganske umuligt at komme ind som Alumne paa Gymnasiet i Sorø, naar man kommer ude fra Landet. Det er saa meget uheldigere, som Skolens Beneficiær er indskrænket til Alumnerne og aldrig kan tilfalde de skolesøgende Elever, hvor dygtige de end er. Der er saaledes fra de sidste Aar et Tilfælde, hvor en Søn af en Læreren søgte Optagelse i Gymnasiet, men endskønt dette unge Menneske havde vist sit Initiativ og sin Dygtighed ved uden Lærerhjælp selv at have tilegnet sig det Pensum i Latin, der udkrævedes, og endskønt denne unge Mand vedblivende var saa dygtig, at han

til Studentereksamen stod som den første, havde han ingen Støtte kunnet modtage fra Akademiet. Dette viser en Mangel i Akademiets Organisation, som jeg vil søge at afhjælpe.

I det omtalte Projekt om Anvendelse af den afdøde Amtmand Grootthoffs Villa var der ogsaa en stor Ministerlejlighed. Jeg har tilbagevist dette Projekt, og det omarbejdes nu uden Ministerlejlighed. Jeg har ogsaa — det bemærker jeg i Anledning af de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem Hr. Dahlgaard — Planer om Bortsalg af det Hus, hvor Ministerboligen nu ligger, men jeg vil dog gerne i den Anledning sige, at naar der tales om en mægtig stor Lejlighed og en Luksusbolig, saa er det en 5 Værelsers Lejlighed, og hvis der med Luksusbolig menes en luksuriøst udstyret Bolig, maa jeg dog sige, at jeg aldrig har set en saa skønhedsforladt og stilløst udstyret Bolig. Alt i denne Bolig er af den tarveligste Art: Tapeter, Møbler, Majolikavaser, Isenkramlamper og Service. Der er ingen, der egentlig ved, hvem der har købt alt dette Kram, men det bærer tydeligt Provisorietidens Stempel. Men som sagt, naar min Plan for Sorø kommer til at foreligge, vil den ogsaa omfatte Salg af denne Ministerbolig.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger angaaende den Nedsættelse paa 70 000 Kr., som er foretaget paa Budgettet, af Tilskuddet til den private Mellem- og Realskole. Det er egentlig overraskende, at denne Nedsættelse har kaldt tre Partiers Talere frem, idet de ærede Medlemmer Hr. N. Johan Laursen, Hr. Rode, Hr. Ibsen og Hr. Carlsen-Skiødt har fremsat Indsigelse. De private Mellem- og Realskoler fik under den forrige Regering en Beskæring paa 85 000 Kr., saa at den samlede Beskæring med de af mig foreslaaede 70 000 Kr. i alt vilde udgøre 155 000 Kr. eller 6—7 pCt. Nedsættelse i alt siden Højkonjunkturen. Jeg maa mene, at det er en overordentlig mild Nedsættelse. Det er en bekendt Sag, at Højkonjunkturen med de store Statstilskud har gjort adskillige Skoleejere velstaaende, og de Mænd fra Realskolerne, som har været hos mig, har da heller ikke overfor mig fremsat nogen Udtalelse om, at Skolerne ikke har kunnet bære denne Nedsættelse. De har tværtimod tilkendegivet, at naar de blot kunde nøjes med den, gik det nok.

Jeg minder til Sammenligning om, at Statens højere Lærestalter foruden den Nedgang, de har haft ved Dyrtids- og Konjunkturtillæggenes Nedgang, i Fjor fik